Inleiding
Dienstverlening
Groei
Nieuwe partners
Organisatieontwikkeling
Partnerschap
Financiën
Paragrafen

Ontwerpbegroting 2023

KWALITEIT EN CONTINUÏTEIT

12 april 2022

VOORUIT
TERUG

Inleiding
Dienstverlening
Groei
Nieuwe partners
Organisatieontwikkeling
Partnerschap
Financiën
Paragrafen

Inleiding

Het is februari 2022 terwijl ik dit schrijf. De hele wereld wordt op dit moment door elkaar geschud. Waar we dachten dat we de Coronaperikelen achter de rug hadden en op weg waren naar een 'Summer of happiness' hebben we te maken met een oorlog op Europees grondgebied.

Een verschrikkelijke situatie die meer en meer laat zien dat we alleen gezamenlijk de uitdagingen van deze tijd het hoofd kunnen bieden. En hoe wrang deze vergelijking ook is, dat geldt ook voor de uitdagingen van onze partners. Bijvoorbeeld bij het waarborgen van de veiligheid van onze informatie. Continu zijn er dreigingen, aanvallen en pogingen om onze informatie te stelen en systemen te hacken. De dienstverlening naar onze burgers kan hierdoor direct geraakt worden, wat een grote impact heeft. Niet alleen op de dienstverlening, maar ook in het vertrouwen van de burger in de overheid. Samen met onze partners hebben we daarom het programma Verhogen Digitale Weerbaarheid gestart. Een programma dat ervoor zorgt dat de beveiliging van onze informatie op het meest realistische niveau op orde is. In deze begroting vragen we hiervoor de financiële middelen aan.

Eind 2021/ begin 2022 hebben we samen met onze partners geconcludeerd dat we een nieuwe fase in het partnerschap betreden. Een fase met als focus het bieden van kwaliteit en continuïteit (tegen acceptabele kosten).

Onze partners hebben samen meer kritische massa om de groeiende druk op kwaliteit en continuïteit te kunnen bedwingen. Standaardisatie en harmonisatie zijn middelen die ingezet worden om dit te realiseren. Niet alleen voor de huidige maar ook voor de nabije en toekomstige behoefte. Samen met onze partners zetten we voor de komende 3 jaar een werkagenda en governance op. Daarnaast gaan de partners onderling meer toekomstbeelden met elkaar wisselen. Dit om te bezien waar we in gezamenlijkheid het beter, sneller of tegen minder (meer)kosten kunnen realiseren.

Ondertussen staat het natuurlijk niet stil en is de winkel gewoon open. Elke dag leveren wij onze producten en diensten aan de medewerkers van onze partners. Deze dienstverlening moet gewoon goed zijn en in lijn met de afspraken die gemaakt zijn. Het op tijd betalen van de salarissen, een goed functionerende digitale werkomgeving, professionele ondersteuning en advies bij een aanbestedingstraject en nog veel meer van die zaken die als ze goed lopen vaak onzichtbaar zijn. Dat is wat Ons drijft en wat de medewerkers van onze partners mogen verwachten. Elke dag een beetje beter.

Vincent Siegmund

VOORUIT →|
TERUG |←

Inleiding
Dienstverlening
Groei
Nieuwe partners
Organisatieontwikkeling
Partnerschap
Financiën
Paragrafen

Dienstverlening

We leveren onze dienstverlening aan ruim 5.000 gebruikers. Binnen Ons zijn deze diensten verdeeld over de afdelingen IT Regie & Operations, HR Services en Inkoop & Contractmanagement.

We zien dat de partners de komende jaren flink inzetten op groei. Tezamen groeien de partners met bijna 100 fte in formatie. Wij willen al deze medewerkers een goed functionerende werkplek en andere HR en IT services kunnen bieden. Daarop is de begroting aangepast.

IT Regie & Operations

IT is niet meer weg te denken uit organisaties en vormt inmiddels een cruciale schakel bij het behalen van organisatiedoelstellingen. Denk aan een digitale werkplek die altijd en overal bereikbaar is, applicaties die goed werken, informatieveiligheid en snel en adequaat kunnen handelen bij incidenten. Al deze diensten leveren we conform de IT producten & dienstencatalogus (PDC).

Informatieveiligheid

Een grote uitdaging waar we prioriteit aan geven is de realisatie van het programma Verhogen Digitale Weerbaarheid (VDW). Een programmamanager heeft de verantwoordelijkheid voor de realisatie van alle benodigde onderwerpen die afgestemd worden met de partners. Zo wordt er gewerkt aan anti-malware, netwerkbeveiliging, devicemanagement, identity access management en een calamiteiten trainingsprogramma. In 2021 zijn twee security officers gestart om op dagelijkse basis de omgeving te controleren en monitoren op veiligheidszaken. Vanaf 2023 wordt deze formatie verder uitgebreid zodat de gerealiseerde informatieveiligheid in de toekomst gewaarborgd blijft.

Ontwikkeling IT dienstverlening

Steeds meer producten worden geleverd op basis P*Q (prijs x aantal). Zo worden laptops en mobiele telefoons ingekocht, ingericht en beheerd door Ons. Samen stemmen we de prijs af en de klant betaalt op basis van het afgenomen aantal. Hierbij zijn wij eigenaar van de hardware en groeit de dienstverlening mee met het afgenomen aantal. De opgezette PDC verbetert continu en wordt uitgebreid met nieuwe producten (bijvoorbeeld back-up Office 365) op basis van ontwikkelingen en wensen van de klanten.

VOORUIT
TERUG

Inleiding
Dienstverlening
Groei
Nieuwe partners
Organisatieontwikkeling
Partnerschap
Financiën
Paragrafen

VOORUIT
TERUG

Doorontwikkeling IT organisatie & bandbreedte

In 2021 kreeg de IT organisatie een nieuwe vorm met aandacht voor het leveren van gewenste en tijdige dienstverlening, en gericht op continuïteit en kwaliteit. Deze is in 2023 volledig geland.

Gezamenlijk met onze partners is ingezet op een voorspelbare meerjarenbegroting. Hiervoor is begin 2022 een meerjarenbandbreedte voor projecten ingesteld vanaf 2023. Dit geeft onze IT-afdeling -in overleg met het partneroverleg- de mogelijkheid om flexibeler in te spelen op ontwikkelingen. Hiermee leveren we sneller passende diensten die mee kunnen groeien met de markt of met inzichten bij de partners.

Inkoop & Contractmanagement

Het team van inkopers, contractmanagers, juristen en ondersteuners zorgt voor het soepel verlopen van de aanbestedingen en contractmanagement vraagstukken van de partners. We zijn actief op alle domeinen en zijn bijvoorbeeld betrokken bij de aanleg van wegen, het regelen van huishoudelijke hulp, openbaar vervoer, de nieuwe inrichting van een gemeentehuis, gladheidsbestrijding en nog veel meer zaken die zich binnen het domein van onze partners afspelen. Ook houden we ons bezig met projecten voor kostenbesparingen, zoals sanering van telefoonlijnen en harmonisatie van bijvoorbeeld softwarepakketten. In 2023 groeit de vraag naar inkoop en contractmanagement verder. De begroting is aangepast op de aangegeven wensen van de partners.

HR Services

Het team van HR verzorgt voor circa 5.000 medewerkers de salarisbetaling en -administratie, servicedesk, benodigde systemen en waarborgt het HR-control-framework.

Reporting en data-gedreven werken

Steeds meer overheidsorganisaties hebben de ambitie om data-gedreven te werken om goede en doelmatige beleidskeuzes te maken en onderbouwen. Alles in het teken van publieke meerwaarde. We hebben steeds meer behoefte aan data-analyses en willen dit bovendien uitgebreider en sneller. Dit vraagt om een uitbreiding en professionalisering van de rapportagefunctie en verdere inzet op HR analytics met PowerBI. In 2023 zetten we in op een gezamenlijke aanpak waarbij Ons de partners verder helpt met de door haar gewenste inzichten.

Applicatieontwikkeling

De inrichting van YouForce wordt steeds complexer. Naast de groei in partners is er een groei in processen door de digitale handtekening en wetgeving zoals de WNRA. Tezamen met de wensen van de partners zorgt dit voor een stijging in de werkdruk op het reguliere beheer. Deze wijzigingen worden tezamen met de partners geprioriteerd. We vragen extra capaciteit aan zodat we aan de vereisten en wensen van de partners kunnen blijven voldoen.

Inleiding
Dienstverlening
Groei
Nieuwe partners
Organisatieontwikkeling
Partnerschap
Financiën
Paragrafen

Groei

Op dit moment (februari 2022) staan we aan de vooravond om samen met onze partners de werkagenda voor de komende 3 jaar op te stellen met de speerpunten continuïteit en kwaliteit. De partners gaan de individuele toekomstbeelden op het gebied van bedrijfsvoering met elkaar delen en van betekenis voorzien. Samen wordt gekeken naar de meerwaarde van Ons, maar een gezamenlijke oplossing is geen doel op zich. Het moet aantrekkelijk zijn in kwaliteit, continuïteit en kosten. Groei in onze huidige taken is zeker nog mogelijk.

Er zijn nog voldoende onderwerpen in relatie met onze huidige taken waar gezamenlijke uitvoering toegevoegde waarde kan hebben.

Zo brengen wij in 2022 samen met onze partners de kansen die Identity & Accesmanagement kan hebben voor onze partners in beeld. Op basis hiervan besluiten we of en op welke wijze we hier een vervolg aan geven.

Nieuwe partners

Er zijn geen gemeentes of organisaties die hebben aangegeven dat ze zich aan het oriënteren zijn op een samenwerking met Ons. Gezien dergelijke aansluittrajecten de nodige voorbereidingstijd vragen verwachten we dus niet dat in 2023 partners toetreden. Mochten organisaties zich melden, gaan wij het gesprek aan om te kijken waar eventuele meerwaarde ligt voor alle betrokkenen.

De Omgevingsdienst IJsselland heeft aangegeven vanaf 1 januari 2023 hun bedrijfsvoering op een andere wijze te organiseren. Samen met hen geven we in 2022 op een goede wijze invulling aan de ontvlechting uit de dienstverlening zodat zij vanaf 1 januari 2023 de door hen gekozen weg kunnen bewandelen.

VOORUIT
TERUG

Inleiding
Dienstverlening
Groei
Nieuwe partners
Organisatieontwikkeling
Partnerschap
Financiën
Paragrafen

Organisatieontwikkeling

2023 is het jaar waarin we met de ervaringen van 2022 De Nieuwe Werkelijkheid (hybride werken) vormgeven. We hebben met elkaar ontdekt wanneer kaders nodig zijn (en wanneer niet).

We weten welke faciliteiten en afspraken we nodig hebben als het gaat om de hybride werkvormen van thuiswerken en op (ons vernieuwde) kantoor werken. En we hebben geleerd welke afspraken we moeten maken om de verbinding met elkaar te behouden, collega's te helpen en samen te werken.

In 2021 zijn we gestart met ons organisatie ontwikkelingsprogramma Werken aan Ons. Een samenhangend programma met vier pijlers: Dienstverlening, Innovatie, Leiderschap en Trots op Ons.
Eén van de onderdelen uit de pijler Leiderschap is Fit for the Future. Hoe zorgen wij als organisatie en hoe zorg jij als medewerker ervoor dat je een leuke baan hebt die bij jou past, niet alleen voor nu, maar ook in een wereld die snel verandert? In 2022 heeft elke medewerker daarom een persoonlijk ontwikkelplan gemaakt. Om de ontwikkeling van medewerkers te stimuleren en faciliteren is begin 2022 de Ons Academie gestart. Een online leerplatform waar alle leren en ontwikkelen activiteiten voor jou als medewerker beschikbaar zijn.

Ook in 2023 gaan we hiermee verder zodat onze medewerkers Fit for the Future zijn.

Het goed vervullen van vacatures blijkt lastig. Daarom gaan we in 2022 onze arbeidsmarktcommunicatie verbeteren. We zijn een aantrekkelijke werkgever voor professionals op onze vakgebieden. Dat willen we voor potentiële medewerkers goed helder maken. Door beter gebruik te maken van onze sociale media kanalen, onze website (die in 2021 al goed bezocht wordt als het gaat om vacatures) en goede relaties met opleidingsorganisaties in de regio bijvoorbeeld. Hiermee verwachten we ook in 2023 sneller onze vacatures te kunnen vervullen zodat we minder gebruik hoeven te maken van externe (en vaak dure) ondersteuning bij de werving.

"Fit for the Future zijn betekent dat jij jezelf mag zijn. Dat de unieke kwaliteiten en eigenschappen die jij hebt, waardevol zijn en gewaardeerd worden. Iemand die Fit for the Future is, heeft opties en kiest bewust voor werken bij Ons."

Elisa Zwanepol - Communicatieadviseur

VOORUIT
TERUG

Inleiding
Dienstverlening
Groei
Nieuwe partners
Organisatieontwikkeling
Partnerschap
Financiën
Paragrafen

Partnerschap

Nadat een aantal jaren de groei in het aantal partners (van 3 naar 6) een dominant vraagstuk was, komen we nu in een volgende volwassenheidsfase. Namelijk de fase van invulling geven aan het partnerschap. Partners hebben niet alleen een relatie met Ons, zij hebben ook een samenwerkingsrelatie met elkaar.

Wij willen hierbij graag het platform zijn waar de partners elkaar vinden en informatie en toekomstbeelden delen als het gaat om bedrijfsvoering. Waar kunnen de partners in de regio op het gebied van bedrijfsvoering elkaar versterken, waar kan ad hoc hulp geboden worden bij lastige dossiers? Waar kan gezamenlijk een visie ontwikkeld worden? Allerlei vraagstukken waarbij partnerschap kan helpen. Niet met als doel om als Ons organisatie dé oplossing te zijn voor alle vraagstukken. Dat kan ook vaak anders op een goede wijze georganiseerd worden. Wel om te bezien óf we gezamenlijke uitdagingen hebben die we gezamenlijk kunnen oplossen.

Partnerschap ook in de relatie tussen Ons en onze partners. Een volwassen relatie die gebaseerd is op gelijkheid en helderheid over elkaars positie. In 2022 wordt als onderdeel van de werkagenda een volgende stap gezet in de governance (besturing) van de gehele keten van partners en Ons. Dit zodat we van elkaar weten hoe besluitvormingsprocessen lopen, welke gremia daarbij betrokken zijn en welke rol zij hebben. Dit is passend bij de volgende fase van volwassenheid van onze samenwerkingsrelatie.

“Ook als partners onderling leren we elkaar steeds beter kennen en wisselen we informatie uit over onze huidige en toekomstige bedrijfsvoering. Ook dat is partnerschap binnen Ons.”

Cees Timmer - Voorzitter Bedrijfsvoeringsberaad

VOORUIT
TERUG

Inleiding
Dienstverlening
Groei
Nieuwe partners
Organisatieontwikkeling
Partnerschap
Financiën
Paragrafen

Financiën

Meerjarenbegroting 2023-2026

In dit deel van de begroting worden de financiële uitkomsten van de (meerjaren)begroting gepresenteerd en geven we antwoord op de vraag: wat mag het kosten?

We hanteren hierbij de volgende uitgangspunten:

- De begroting is opgezet volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- We gaan uit van de oorspronkelijk goedgekeurde begroting 2022 aangevuld met de in 2021 & 2022 voorgestelde en goedgekeurde begrotingswijzigingen;
- Alle genoemde bedragen zijn exclusief BTW;
- We passen voor de prijsindexering het indexcijfer voor het Bruto Binnenlands Product (BBP) en de loonindexering volgens de septembercirculaire van het gemeentefonds toe;
- De bijdrage van de partners is op basis van het bijdragebesluit en de vastgestelde verdeelsleutels.

Exploitatiebegroting 2023

In de volgende paragrafen lichten we eerst de begroting 2023 toe, daarna de bijdragen van de partners en als laatste de meerjarenraming 2023-2026.

Tabel 1: Begroting op hoofdlijnen

€ * 1000	Begroting 2023	Begroting 2022	Delta
Loonkosten	12.829	11.756	1.073
Inhuur	554	561	-7
Kapitaallasten	2.175	1.893	282
Overige kosten	13.729	10.951	2.778
Totaal	**29.287**	**25.161**	**4.126**

De totale begroting van 2023 is € 29,3 miljoen. Wanneer we kijken naar de begroting 2022 (na goedgekeurde en voorgestelde begrotingswijzigingen) betekent dit een stijging in lasten van circa € 4,1 miljoen. Daarentegen vervallen de incidentele bijdrages (€ 2,6 miljoen in 2022). De stijging wordt veroorzaakt door:

VOORUIT
TERUG

Tabel 2: Exploitatiebegroting 2023 ten op zichte van 2022 op hoofdlijnen	
€ * 1000	**Exploitatie Begroting**
Dienstverlening 2022	**25.161**
1. Autonome en noodzakelijke ontwikkelingen	1.006
2. Meerjarenbandbreedte ICT	2.000
3. Verhogen digitale weerbaarheid (VDW)	850
4. Ondersteuning governancestructuren	70
5. Professionalisering van HR Services	200
Totaal 2023	**29.287**
Totale wijziging	4.126

Autonome en noodzakelijke ontwikkelingen

Dit betreft prijsindexatie conform de septembercirculaire gemeentefonds (0.6m), noodzakelijke ontwikkelingen door volumewijzigingen (0.3m) en inzet op informatiebeheer & management (0.1m). De ontwikkelingen door volumewijzigingen zijn het gevolg van een groei in aantal medewerkers bij de partners, en tevens een grotere vraag in laptops, audiovisuele middelen en smartphones.

Ontwikkeling meerjarenbandbreedte IT

Om sneller te kunnen schakelen in een dynamische IT-omgeving, de voorspelbaarheid te vergroten en jaarlijkse schommelingen in bijdrages van de partners zoveel mogelijk te voorkomen is in samenspraak met het partneroverleg IT en het Bedrijfsvoeringsberaad een meerjarenbandbreedte IT en egalisatiemethodiek ingesteld voor ICT-projecten.

Verhogen digitale weerbaarheid

Additionele middelen zijn enerzijds nodig om de continuïteit te waarborgen door het structureel maken van de Operational Security Officers en uitbreiden van het IT beheer, zodat alles wat geïmplementeerd is, beheerd en gemanaged blijft. Anderzijds betreft het nieuwe zaken zoals configuratiemanagement als één van de kritische securityprocessen en het inrichten van een adequaat regie- en leveranciersmanagement, zodat ook nieuwe wet-regelgeving en Ons/Partnerbeleid bijgehouden worden en actief kwetsbaarheden worden getackeld.

Ondersteuning governancestructuren

Het Bedrijfsvoeringsberaad wil samen met het Ons Bestuur en de demandmanagementoverleggen de strategische sturing op de samenwerking vergroten en heeft daarvoor extra ondersteuning nodig. Hoofddoel is om “Samen meer Kwaliteit & Continuïteit” te realiseren. Deze impuls is voor een periode van 3 jaar.

Professionalisering HR Services

Onze partners ontwikkelen zich op HR-gebied, bijvoorbeeld in het gebruik van data bij beleidsontwikkeling en -monitoring. Dit stelt nieuwe en hogere eisen aan de dienstverlening van Ons op het gebied van reporting, analytics/business intelligence en doorontwikkeling van applicaties.

Investeringsbegroting 2023

In 2023 staan, na afstemming met onze partners, enkele investeringen gepland. De hoogte van de investeringen hangt samen met de vraag van onze partners. Zo worden laptops vervangen en smartphones uitgerold. Daarnaast vervangen we in het kader van lifecyclemanagement componenten in de server & opslagomgeving (€ 710K) en netwerkomgeving (€ 230K).

Tabel 3: Investeringsbegroting 2023	
€ * 1000	**Bedrag**
Producten partners (vervanging laptops)	353
Producten partners (smartphones)	1.153
Vervangingsinvestering serveromgeving	710
Vervangingsinvestering netwerk & informatieveiligheid	230
Totaal 2023	**2.446**

Bijdrage 2023

De bijdrage per partner bepalen we op basis van het, door het bestuur vastgestelde, bijdragebesluit. Ten opzichte van de begrote bijdrage in 2022 is dit een toename van € 1,5m: € 4,1m stijging in exploitatie en € 2,6m daling in incidentele bijdrages.

Tabel 4: Bijdrage ten opzichte van voorgaand jaar			
	Begroting 2023	**Begroting 2022**	**Delta**
Gemeente Kampen	4.188	3.944	244
Provincie Overijssel	8.998	8.425	573
Gemeente Zwolle	10.334	10.147	187
Gemeente Dalfsen	2.057	1.825	232
Gemeente Westerveld	1.686	1.491	195
Gemeente Zwartewaterland	1.846	1.726	120
Bijdrage derden*	178	174	4
Totaal	**29.287**	**27.732**	**1.555**
**Bijdrage derden zijn de inkoop en HR-diensten voor de gemeente Ommen*			

Door de introductie van de meerjarenbandbreedte systematiek is er geen sprake van incidentele bijdrages in 2023. Bij de standaard dienstverlening is de bijdrage gelijk aan de begroting. Bij maatwerk geldt dat de werkelijke kosten de uiteindelijke bijdrage bepaalt. De grootste maatwerkposten zijn de Microsoft Office 365 licenties (€ 2,5mln), producten zoals laptops en smartphones (€ 2.0mln) en de gereserveerde uren contractmanagement.

Tabel 5: Bijdrage per partner 2023			
€ * 1000	**Exploitatie**		
	Standaard	**Maatwerk**	**Totaal**
Gemeente Kampen	2.942	1.246	4.188
Provincie Overijssel	6.500	2.498	8.998
Gemeente Zwolle	7.201	3.133	10.334
Gemeente Dalfsen	1.555	502	2.057
Gemeente Westerveld	1.387	299	1.686
Gemeente Zwartewaterland	1.363	483	1.846
Bijdrage derden*	-	178	178
Totaal	**20.948**	**8.339**	**29.287**
**Bijdrage derden zijn de inkoop en HR-diensten voor de gemeente Ommen*			

"Met behulp van PowerBI brengen we steeds meer data inzichtelijk. Zo blijven we in control van onze dienstverlening (zoals kwaliteit en kosten) en kunnen we tijdig bijsturen waar nodig."

Karel de Kruijk - Business Controller Ons

Meerjarenraming 2023-2026

De meerjarenraming bestaat uit de begroting 2023, zoals onderbouwd in het eerste deel van dit hoofdstuk, aangevuld met een raming voor 2024-2026. Voor deze raming worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- We passen voor de prijsindexering het indexcijfer voor het Bruto Binnenlands Product (BBP) en de loonindexering volgens de septembercirculaire van het gemeentefonds toe;
- Voor de aantallen gebruikers, laptops, smartphones en port replicators gaan we uit van de prognose van de partners;
- Voor de kosten van informatieveiligheid gebruiken we de meerjarenraming van het programma verhogen digitale weerbaarheid;
- De kosten van Microsoft Office 365 baseren we op de afgesproken prijzen in het interprovinciale contract;
- Met betrekking tot aflopende kapitaallasten is uitgegaan van gelijkblijvende herinvesteringen, en daarmee gelijkblijvende exploitatielasten;
- De ondersteuning governancestructuren is opgenomen in de exploitatiebegroting voor een periode van 3 jaar en vervalt in 2025.

De incidentele lasten bestaan, naast het incidentele meerwerk per jaar, uit projectkosten die niet geactiveerd mogen worden en rechtstreeks in rekening werden gebracht bij de partners. Door het opstellen van de meerjaren bandbreedte begroten we vanaf 2023 geen incidentele lasten meer.

Tabel 6: Meerjarenraming 2023-2026

€ * 1000	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Structureel	20.950	25.218	29.287	30.178	30.918	31.578
Incidenteel	3.193	2.571	-	-	-	-
Totale lasten	**24.143**	**27.789**	**29.287**	**30.178**	**30.918**	**31.578**
Baten	24.693	27.732	29.287	30.178	30.918	31.578
Saldo baten en lasten	**550**	**-57**	**-**	**-**	**-**	**-**
Toevoeging reserves	390	-57	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat	**160**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Balans 2023-2026

Deze meerjarenbalans baseren we op de boekwaarde van de investeringen 2021 en verwachte investeringen zoals gemeld in de uitgangspunten de meerjarenraming 2023-2026. In de nota Afschrijvingen, zoals die door het bestuur is vastgesteld, is bepaald hoe Ons om dient te gaan met met investeringen en afschrijvingen. Voor de vaste activa gaan we uit van de historische verkrijgingsprijs. Investeringen schrijven we af volgens de lineaire afschrijvingsmethode, zodat het kapitaallastenniveau meerjarig constant blijft. Voor de financiering van de investeringen trekken we waar nodig geld aan bij financiële instellingen volgens de kaders uit het Treasurystatuut. Op de volgende pagina zie je de balans.

EMU Saldo 2023-2026

In het BBV (artikel 19) is de verplichting opgenomen dat de gemeenschappelijke regelingen ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken over het begrotingsjaar en de komende jaren. Het EMU-saldo laat in 2022 een positief saldo zien, omdat het plan is de kwartaalbijdrage weer voorafgaand aan het kwartaal te factureren. Dit zie je terug in de meerjarenbalans bij de overlopende passiva. De jaren erna blijft het EMU-saldo rond de 0.

Tabel 7: Overzicht activa & investeringen

€ * 1000		Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Totale boekwaarde 01-jan		**4.554**	**6.122**	**6.989**	**6.780**	**6.840**	**8.591**
investeringen	Datacenters	940	350	710	720	2.100	940
	Netwerk & Informatieveiligheid	131	560	230	200	500	131
	Producten partners	1.701	1.848	1.411	1.875	1.660	1.632
	Overig	17	-	-	157	17	-
	Totaal	**2.789**	**2.758**	**2.351**	**2.952**	**4.277**	**2.703**
Afschrijvingen & Desinvesteringen	Datacenters	-770	-795	-865	-909	-810	-596
	Netwerk & Informatieveiligheid	-184	-211	-323	-325	-282	-198
	Producten partners	-231	-845	-1.332	-1.618	-1.391	-1.585
	Overig	-36	-40	-40	-40	-43	-43
	Totaal	**-1.221**	**-1.891**	**-2.560**	**-2.892**	**-2.526**	**-2.422**
Boekwaarde op 31 december	Datacenters	2.863	2.418	2.263	2.074	3.364	3.708
	Netwerk & Informatieveiligheid	742	1.091	998	873	1.091	1.024
	Producten partners	2.394	3.397	3.476	3.733	4.002	4.049
	Overig	123	83	43	160	134	91
	Totaal	**6.122**	**6.989**	**6.780**	**6.840**	**8.591**	**8.872**

VOORUIT
TERUG

Tabel 8: Meerjarenbalans per 31-dec (Activa)						
€ * 1000	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Materiële vaste activa						
Investeringen met economisch nut	6.122	6.989	6.780	6.840	8.591	8.872
Totaal vaste activa	**6.122**	**6.989**	**6.780**	**6.840**	**8.591**	**8.872**
Uitzettingen:						
Vorderingen	3.341	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Liquide middelen	2	0	0	0	0	0
Overlopende activa	4.053	4.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Totaal vlottende activa	**7.396**	**7.000**	**6.000**	**6.000**	**6.000**	**6.000**
Totaal activa	**13.518**	**13.989**	**12.780**	**12.840**	**14.591**	**14.872**

Tabel 9: Meerjarenbalans per 31-dec (Passiva)						
€ * 1000	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Eigen vermogen:						
Algemene reserve	238	354	354	354	354	354
Egalisatie reserve producten partners	0	200	200	200	200	200
Gerealiseerd resultaat	257	0	0	0	0	0
Vaste schulden:						
Binnenlandse banken en financiële instellingen	7.180	5.140	3.100	3.000	4.500	4.500
Totaal vaste passiva	**7.675**	**5.694**	**3.654**	**3.554**	**5.054**	**5.054**
Netto vlottende schulden:						
Vlottende schulden < 1 jaar	4.284	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Liquide middelen	675	-205	626	786	1.037	1.318
Overlopende passiva	884	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Totaal vlottende passiva	**5.843**	**8.295**	**9.126**	**9.286**	**9.537**	**9.818**
Totaal passiva	**13.518**	**13.989**	**12.780**	**12.840**	**14.591**	**14.872**

Tabel 10: EMU Saldo (mutaties 1 januari t/m 31 december)								
€ * 1000			Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Activa	Financiele vaste activa	Kapitaalverstrekkingen	0	0	0	0	0	0
		Uitzettingen	0	0	0	0	0	0
	Vlottende activa	Uitzettingen	-2.889	-341	0	0	0	0
		Liquide middelen	-427	878	-831	-160	-251	-281
		Overlopende activa	-6.901	5.116	0	0	0	0
Passiva	Vaste passiva	Vaste schuld	-460	2.040	2.040	100	-1.500	0
	Vlottende passiva	Vlottende schuld	-1.245	1.784	0	0	0	0
		Overlopende passiva	6.901	-5.116	0	0	0	0
Totaal			**-5.021**	**4.361**	**1.209**	**-60**	**-1.751**	**-281**

VOORUIT
TERUG

Paragrafen

In dit hoofdstuk zijn de verplichte paragrafen en onderdelen van de begroting opgenomen.

Taakvelden

Alle gemeenschappelijke regelingen hanteren met ingang van de begroting van 2018 taakvelden. Hiermee beogen we de transparantie toe te laten nemen en gemeenschappelijke regelingen onderling vergelijkbaar te maken. De taakveldindeling werkt grotendeels door in één programma, namelijk het programma Dienstverlening en bedrijfsvoering. Tot het taakveld Overhead behoren alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primair proces van de partners. Tot de taakveld Treasury behoren de activiteiten met betrekking tot financiering, beleggingen etc. Op taakveld Mutaties reserves boeken we alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

In de begroting gaan we alleen uit van baten & lasten op overhead, dus een saldi van € 0,-. Voor treasury en mutaties reserves is de begroting € 0,-.

Beleidsindicatoren

In het kader van het BBV zetten we de maatschappelijke effecten in de programma's uit aan de hand van een aantal vastgestelde beleidsindicatoren. De gemeenschappelijke regeling Ons bedient naast gemeentes ook de Provincie Overijssel, waarmee indicatoren op basis van inwoneraantal geen recht doen aan het doel van de beleidsindicatoren. De formatie, bezetting en apparaatskosten geven we daarom weer als absolute waarden. De overige indicatoren (externe inhuur en overhead) geven we wel weer als percentage van het totaal.

De formatie in 2023 stijgt van 136,1 fte (begroting 2022 na wijzigingen) naar 145,5 fte. Deze stijging komt met name door de inzet op informatieveiligheid, HR professionalisering en ondersteuning governancestructuren.

De apparaatskosten, ofwel de totale lasten, zijn € 29.287.000,-. Het percentage externe inhuur ten opzichte van de totale loonsom en inhuur bedraagt 4%. De overhead bij Ons is 9%.

Bedrijfsvoering

Voorspelbare dienstverlening vraagt om inzicht hebben in onze bedrijfsprocessen. Daarom is een onderdeel van ons organisatie-ontwikkelprogramma Presteren met Processen. We gebruiken hierbij ook Business Intelligence om de procesinformatie om te zetten naar dashboards. Zo krijgen we inzicht in waar we staan en maken we de effectiviteit van interventies zichtbaar. We maken gebruik van de lean methodiek als het gaat om het bieden van toegevoegde waarde voor de klant en het elimineren van verspillingen.

Om goed te begrijpen wat de klant van ons verwacht en hoe wij ervoor kunnen zorgen dat wij hem positief verrassen, organiseren we contactmomenten met onze klanten en brengen wij haar klantreis in beeld. Dit zodat we steeds beter in staat zijn om ons in de leefwereld van de klant te kunnen verplaatsen en van daaruit toegevoegde waarde kunnen leveren. Ook gaan we in 2023 met 1 Serviceconcept werken voor de beide servicedesks (HR en IT). Dit zodat onze klanten op een herkenbare en uniforme wijze vanuit Ons geholpen worden.

Ons informatiemanagement en informatiebeheer krijgt in 2023 een impuls. Dit zodat we compliant blijven, maar vooral omdat we door een goed informatiemanagement en -beheer het in deze digitale wereld voor onze medewerkers makkelijker maken om te voldoen aan wet- en regelgeving, samenwerking faciliteren en informatie makkelijker vindbaar te maken.

Voor wat betreft kwaliteitszorg hebben we over 2023 voor de Personeels- en salarisadministratieprocessen een ISAE-3402 verklaring. Dit is een door een onafhankelijke auditorganisatie verstrekte verklaring die aangeeft dat de PSA processen in control zijn en dat onze partners hierop kunnen vertrouwen.

Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Deze paragraaf bevat de inventarisatie van de weerstandscapaciteit, evenals van de risico's. Op basis van beide inventarisaties wordt aan het eind van deze risicoparagraaf het weerstandsvermogen beoordeeld. We gaan in op de verplichte vier financiële kengetallen. Deze risicoparagraaf gaat niet in detail in op het gevoerde risicomanagement (voorkomen, minimaliseren, beheersen van risico's).
De beleidskaders voor het risicomanagement van Ons zijn vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement. Conform deze beleidskaders heeft een kwantificering plaatsgevonden van de geïnventariseerde risico's met peildatum december 2021.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen waarover Ons beschikt om niet begrote financiële tegenvallers, incidenteel of structureel, op te vangen. De algemene reserve was op 31 december 2021 € 238.000,- . In de afgelopen jaren heeft het bestuur ingestemd met het verrekenen van nadelige resultaten en dus niet ten laste te brengen van de algemene reserve. Hiermee blijft het weerstandsvermogen op peil en confronteren we de nieuwe partners niet met een tekort uit een voorgaand jaar.

Toelichting op de weerstandscapaciteit

In de nota Reserves en Voorziening is opgenomen dat Ons kan beschikken over een algemene reserve voor de verrekening van het positieve of negatieve jaarrekeningresultaat en als buffer voor het afdekken

van risico's. De partners hebben in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen dat Ons beschikt over weerstandscapaciteit (artikel 17, lid 3).

Deze is gemaximeerd op 5% van de totale jaaromzet Ons (ca. 1,5 miljoen op basis van de meerjarenbegroting), tenzij de gekwalificeerde risico's groter zijn. De beschikbare algemene weerstandscapaciteit is gerealiseerd in de algemene reserve van Ons. Voor de projecten is weerstandscapaciteit in principe geregeld in de projectplannen door middel van een passende post onvoorzien.

Risico's

In deze paragraaf geven we de risico's weer die voortvloeien uit de halfjaarlijkse update. Niet alle risico's opgenomen in het risicoregister zijn relevant voor het weerstandsvermogen. Een deel van de risico's is via verzekeringen afgedekt. De kantoorruimte wordt gehuurd inclusief verzekering. Hetzelfde geldt ook voor de twee datacentra. Alle aanwezige hardware is verzekerd door de verhuurders en Ons draagt bij aan de premie. Er zijn risico's die wanneer ze zich voordoen niet direct financiële gevolgen hebben, maar wel bijvoorbeeld imagoschade tot gevolg hebben. In deze risicoparagraaf gaat het om risico's met een kans op financieel verlies:

- die vooraf niet of niet goed meetbaar zijn;
- waarvoor beheersmaatregelen niet afdoende zijn om de effecten van de risico's volledig te voorkomen;
- waarvoor geen verzekering kan worden afgesloten of waarvoor dit bedrijfseconomisch niet wenselijk is;
- of waarvoor anderszins geen voorziening kan worden getroffen.

Er is voor een aantal van de geïnventariseerde risico's onvoldoende inzicht om een concreet risicobedrag in het risicoregister op te kunnen nemen (dit zijn nu pro memorie posten). Waar dat wel mogelijk is, is in het risicoregister zo onderbouwd mogelijk een kwantificering van de financiële effecten gepresenteerd. Het risicoregister zal continu worden geactualiseerd en waar mogelijk worden aangescherpt. In de volgende tabel is de top 5 weergeven.

Tabel 11: Top 5 risico's

Omschrijving	Risicobedrag € * 1000
Cybercrime (a.g.v. hack aanval, malware, phising, mail, etc.)	375
Vasthouden en aantrekken van medewerkers met kennis en ervaring die schaars is	50
ICT Projecten worden niet conform planning en binnen budget afgerond	40
Disfunctioneren van vaste medewerkers van Ons	32
Niet voldoen en/of tijdig inspelen op veranderende (fiscale) wet- en regelgeving	25
Overige risico's	185
Totaal	**707**

Beoordeling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. De verhouding tussen deze twee wordt ook wel aangeduid als de weerstandsratio. De volgende tabel toont de ontwikkeling van risico's en het weerstandsvermogen. Conform de kaders uit de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement is het benodigde eigen vermogen ter afdekking van het risicobedrag bepaald op minimaal 50% van de berekende restrisico's. De weerstandsratio en daarmee het weerstandsvermogen is dus niet meer toereikend in relatie tot de actuele risico's. In de besluitvorming rond de jaarrekening zal aan het bestuur voorgelegd worden hoe hiermee om te gaan. Om weer op 50% te komen dient deze te worden opgehoogd met € 116K naar € 354K.

Tabel 12: Weerstandsratio per peilmaand

Peilmaand	Risicobedrag € * 1000	Weerstandsratio (%)
nov-18	400	0%
apr-19	417	48%
nov-19	420	48%
apr-20	420	53%
nov-20	415	54%
mei-21	681	35%
okt-21	809	29%
dec-21	707	34%

Financiering

In deze paragraaf worden de beleidsitems opgenomen m.b.t. de financiering en het risicobeheer van de leningenportefeuille. De Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) en de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (RUDDO) zijn van toepassing.

Algemeen

Begin 2018 is het Treasurystatuut 2018 vastgesteld door het bestuur van de BVO Ons. Hiermee zijn de bevoegdheden en verantwoordelijkheden ten aanzien van de treasuryfunctie geregeld. De treasuryfunctie beweegt zich bij Ons op de achtergrond en zal door de treasurer van de Gemeente Zwolle worden uitgevoerd. Dit is onderdeel van de dienstverlening die tussen de BVO Ons en de gemeente Zwolle op financieel gebied is afgesproken. Wij hebben diverse ICT investeringen op de balans staan, daarvoor zijn lange leningen aangetrokken. Bij het onderdeel financiering zal hier op terug gekomen worden.

Renteontwikkelingen 2023

Ten aanzien van de korte rente is de verwachting dat deze in de loop van 2022 nauwelijks zal wijzigen ten opzichte van de huidige omstandigheden. Voor 2023 is de verwachting een oplopende korte rente. De tarieven voor kort geld tot een maand bedragen ongeveer 0,50% negatief. In tegenstelling tot de lange tarieven, die we de eerste twee maanden van het jaar flink hebben zien oplopen, zijn de geldmarkttarieven niet erg beweeglijk geweest. De rente voor korte leningen wordt beïnvloed door het beleid van met name de Europees Centrale Bank (ECB).

Wat betreft de lange rente (basis is 10-jaars swaprente) is het veel lastiger om een inschatting te maken. De wereld lijkt de greep van de corona crisis economisch redelijk te hebben kunnen weerstaan, maar de situatie in Oekraïne maakt voorspellingen erg lastig. In januari zagen wij de tarieven flink oplopen, maar in de loop van februari was er weer een kleine terugval. Ook zien wij grotere verschillen tussen korte en lange looptijden, waarbij looptijden vanaf 25 jaar weer iets dalen. Op het moment van schrijven van deze paragraaf (7 maart 2022) bedroeg de 10-jaars swaprente 0,72%, met een opslag van 10 basispunten voor de lening, die vandaag 0,82% kost. We prognosticeren kort geld voorzichtigheidshalve tegen 0%. De langste lening die is aangetrokken heeft een looptijd van 5 jaar. Alle leningen die vanaf 2019 zijn aangetrokken hebben een negatieve rente. Voor deze begroting zullen wij ook voor lange leningen uitgaan van een rentepercentage van 0% voor het jaar 2023.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het bedrag aan dat maximaal met korte externe middelen mag worden gefinancierd. Dit betreft een gemiddelde per maand primo over een kwartaal. De Wet FIDO geeft aan dat een eventuele overschrijding van twee kwartalen is toegestaan. Voor de kasgeldlimiet gaan we voor het jaar 2023 uit van 8,2% van het begrotingstotaal. Het totaal van deze begroting 2023 bedraagt ruim € 22,9 miljoen. De kasgeldlimiet wordt daarbij berekend op ongeveer € 1,88 miljoen. Vooralsnog verwachten wij geen overschrijding van de kasgeldlimiet conform de Wet FiDO.

Renterisiconorm

De renterisico's op de langlopende financieringsmiddelen worden ingekaderd door de renterisiconorm. De renterisiconorm is gebaseerd op 20% van de totale begroting. Dat wil zeggen dat wij maximaal € 4,587.000 aan renteherziening dan wel herfinanciering in één jaar mogen hebben.

Tabel 13: Renterisiconorm

€ * 1000	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Herziening op vaste schuld	-	-	-	-
(verwachte) aflossingen	€ 2.040	€ 2.040	€ 1.800	€ 340
Renterisico op vaste schuld	€ 2.040	€ 2.040	€ 1.800	€ 340
Renterisiconorm	€ 4.587	€ 4.587	€ 4.587	€ 4.587
Ruimte onder renterisiconorm	€ 2.547	€ 2.547	€ 2.427	€ 4.247
Renterisico in % van begrotingstotaal	8,89%	8,89%	7,85%	1,48%

Uit dit overzicht blijkt dat er geen overschrijding van de renterisiconorm voor de komende jaren wordt verwacht. Wij zullen bij het aangaan van nieuwe financieringen de vorm en looptijden zodanig kiezen dat deze norm niet in gevaar komt. De aflossing in 2025 is het gevolg van een geprognosticeerde vijfjarige lineaire lening, volgend uit de meer jaren balansontwikkeling. Alle nu lopende leningen zijn in 2025 afgelost.

Schatkistbankieren

Eind 2013 is het zogenaamde schatkistbankieren ingevoerd voor decentrale overheden. Schatkistbankieren verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Kort gezegd: er kan niet geshopt worden op de geldmarkt voor een mooie vergoeding voor tijdelijke uitzettingen (deposito e.d.), maar decentrale overheden worden verplicht om hun geld boven het afgesproken percentage aan te houden in de schatkist. Het percentage was eerder vastgesteld op 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000. Vanaf 1 juli 2021 is het percentage verlaagd naar 0,2% over een begrotingstotaal tot € 500.000.000, met een minimum van € 1.000.000. Dat laatste geldt voor Ons. In de praktijk betekent dit, dat het bankrekeningsaldo dagelijks moet worden gemonitord om te bezien of er eventueel tijdelijk overtollige middelen in ‘s-Rijks Schatkist gestort moeten worden. Hiervoor is een automatische afroming ingeregeld. We boeken de middelen zelf terug indien nodig.

Financiering

Op basis van de meer jaren balans, en de opgenomen lange financiering per ultimo van de jaren, verwachten wij in 2023 geen lange leningen te hoeven aantrekken. Er is wel sprake van behoorlijke investeringen, maar verwacht wordt dat die grotendeels uit de kwartaalbijdragen van de partners kan worden betaald en tijdelijk door het aantrekken van kasgeldleningen. Investeringen in 2024 zullen weer tot een lange financieringsbehoefte leiden van € 1,7 miljoen. Indien hiervoor een vijfjarige lineaire lening wordt aangetrokken, zal dit een aflossing van € 340.000 per jaar vanaf 2025 tot gevolg hebben. Dit bedrag is opgenomen als aflossing in de renterisicotabel hierboven. Het verwachte verloop van de lange leningen is als volgt:

Tabel 14: Verloop leningenportefeuille

€ * 1000	Bedrag	Rente
Stand per 1-1-2023	5.180	-0,3%
-Nieuwe leningen	4.000	0,4%
-Reguliere aflossing	1.540	-0,3%
Stand per 31-12-2023	**7.640**	**0,1%**

Kredietrisicobeheer, relatiebeheer en liquiditeitenbeheer

Ons heeft een rekening courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Ook de zogenaamde werkrekening voor het schatkistbankieren wordt bij de BNG-bank aangehouden.

Rentetoerekening

In het BBV is vanaf 2017 voorgeschreven hoe wij de doorberekening van de rente dienen te verantwoorden. Het rente-omslagpercentage dient op een éénduidige wijze berekend te worden door alle gemeenten, GR-en en aanverwante partijen, zodat onderlinge vergelijkbaarheid toeneemt en beter aansluit bij de werkelijke rentekosten. Hieronder is het schema opgenomen dat inzicht verschaft tussen de rentekosten en rentedekking binnen de begroting.

Tabel 15: Renteschema begroting 2023		
€ * 1000		
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	0
b	De externe rentebaten (idem)	0
c	Saldo rentelasten en rentebaten	0
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	n.v.t.
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	n.v.t.
c3	De rentebaat van door verstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	n.v.t.
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
d1	Rente over eigen vermogen	n.v.t.
d2	Rente over voorzieningen	n.v.t.
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	0
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	0
f	**Renteresultaat op taakveld treasury**	**0**

Wij verwachten per saldo nog geen rente te betalen over 2023. De lange leningen lopen per saldo tegen een negatieve rente en kasgeldleningen zijn ook nog steeds sterk negatief geprijsd. Dat betekent dat het rente-omslagpercentage naar verwachting 0,0% blijft.

Administratieve organisatie liquiditeitsfunctie

De administratie inclusief betalingsverkeer en treasury is uitbesteed aan de gemeente Zwolle (met eigen procedures). Er wordt voorzien in functiescheiding door Zwolle.

Informatievoorziening

De toezichthouder wordt jaarlijks geïnformeerd over de renterisiconorm en de stand betreffende de kasgeldlimiet via de begroting en de jaarrekening.

Inleiding
Dienstverlening
Groei
Nieuwe partners
Organisatieontwikkeling
Partnerschap
Financiën
Paragrafen

COLOFON

Vragen naar aanleiding van deze begroting?
Mail secretariaat@ssc-ons.nl

Opmaak: studio SIEN, Zwolle

VOORUIT
TERUG